

Monumentnummer*: 525415

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 01 juli 2002
Kadaster deel/nr 82901/99

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Schiedam Schiedam Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Schiedam

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Schiedam H 2069

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige BRANDERIJ gebouwd in 1874 in Eclectische stijl en identiek aan het buurpand Noordvestsingel 81. De branderij is gesitueerd aan de in 1350 gegraven Noordvest en maakt deel uit van een hele rij branderijen die in de jaren zeventig van de negentiende eeuw hier zijn gebouwd. De branderijen stonden in oorspronkelijke opzet (waarschijnlijk in verband met brandgevaar) aan de beide zijden vrij.

De branderij is typologisch representatief voor de huisvesting van deze specifieke productiefase binnen de Jeneverbedrijfstad in de tweede helft van de negentiende eeuw. Karakteristiek is de asymmetrische gevelindeling die het gevolg is van de opstelling op de begane grond van de (bredere) beslagbakken aan één zijde van de branderij en de ketelapparatuur aan de andere zijde. Op de eerste verdieping bevindt zich, geheel rechts, de deur waardoor, via een ladder, de zakken grondstoffen naar binnen werden gedragen.

NB: De karakteristieke detaillering van de ramen en/of deuren is vervangen door moderne houten kozijnen. In het interieur is ten behoeve van een woning op de balklaag van de dakconstructie een entresol aangebracht. In het dak zijn in beide dakschilden een aantal daklichten en in het oostelijk dakschild een dakkapel aangebracht. De in oorsprong vrije ruimte tussen het pand en het linker- en rechterbuurpand is bebouwd met volumes van twee bouwlagen. Door deze bebouwing aan weerszijden van de branderij zijn de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zijgevels ingrijpend gewijzigd. De achtergevel is ter hoogte van de begane grond geheel dichtgemetseld.

Omschrijving

De branderij is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond en bestaat uit een hoge begane grond verdieping en een ruime verdieping onder een met pannen gedekt zadeldak dat met de nokrichting haaks op de straat staat. De voorgevel is opgetrokken in rode/grauwe bakstenen en de achter- en zijgevels in gele IJsselsteen. De voorgevel is gevat tussen gemetselde lisenen en de puntgevel is afgedekt met een gecementeerd verkort hoofdstel. Alle vensters zijn licht getoogd en voorzien van anderhalfsteens strekse rollagen en hardstenen waterdorpels. De voorgevel bevat op de begane grond links van het midden een dubbele, openslaande inrijpoort met rondboogvormig bovenlicht voorzien van het karakteristieke spinnenwebvenster en bekroond door een anderhalfsteens strekse rollaag waarin een hardstenen sluitsteen met daarin het bouwjaar (1874) gegraveerd. Rechts van de poort is een eenvoudige muuranker met rechte schieter. De poort wordt geflankeerd door links één en rechts twee vensters met hardstenen waterdorpels en duimstenen. (De oorspronkelijke twaalfruits openslaande ramen zijn vervangen voor moderne kozijnen.) Op de verdieping bevindt zich geheel rechts een licht getoogde enkele deuropening met een gemetselde waterdorpel en hardstenen duimstenen. Links van de deur zijn drie vensters. In de top van de puntgevel bevindt zich een rondlicht met een geprofileerde gecementeerde omlijsting. In de zij- en achtergevel van het pand hebben alle vensters gemetselde waterdorpels. In de linker (westelijke) zijgevel zijn ter hoogte van de verdieping drie van de - in origine - vijf vensters nog intact. In de achtergevel zijn overblijfselen van de inrijpoort met een rondboogvormig bovenlicht, rechts van het midden in de gevel, geflankeerd door twee ramen links en de enkele rechts nog zichtbaar. Ter hoogte van de verdieping vier oorspronkelijke vensters en onder de nok een rondlicht omlijst door kops metselwerk. De puntgevel is afgewerkt met een klein toppilaster. De zij- en achtergevel bevatten ter hoogte van de balklagen eenvoudige muurankers met rechte schieters.

De inwendige structuur wordt bepaald door een samengestelde balklaag. Op de begane grond wordt de dubbele onderslagbalk gesteund door houten standvinken. De kapconstructie bestaat uit een reeks spanten in de vorm van hangwerken.

Waardering

Voormalige branderij gebouwd in Eclectische stijl in 1874, als karakteristiek bouwtype voor de laatste grote bloeiperiode (1850-1880) van de (kleinschalige) Schiedamse brandersbedrijvigheid van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde, alsmede vanwege de beeldbepalende waarde en ensemblewaarde in relatie met de overige branderijen uit dezelfde periode aan de Noordvestsingel.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Branderij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument